

Plats och tid Sammanträdesrum 1, Kommunförvaltningen 2026-04-23, kl. 09.00-13.45

Beslutande Eva Esberg (KD), ordförande
Ellinor Tandlund (-), vice ordförande
Inga-lill Ängsund (V)
Berit Öström (FrS)
Hillevi Rantatalo (V), ersättare

Övriga deltagande Karl Ero, Nämndsekreterare
Madeleine Lundströmer, IFO-chef §§ 32-36
Maggie Falk §§ 33-36
Carin Johansson §§ 33-36
Birgitta Uusitalo §§ 34-36
Petra Sundqvist Wallberg §§ 34-36

Utses att justera Berit Öström (FrS)

Ajournering 10.00-10.15, 12.05-13.00

Justeringens plats och tid Kommunförvaltningen 2026-04-29, kl. 09.00

Underskrifter Sekreterare Paragrafer §§ 32-36
Karl Ero
Ordförande
Eva Esberg (KD)
Justerare
Berit Öström (FrS)

---ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Socialnämnden

Sammanträdesdatum 2026-04-23

Datum för anslags uppsättande 2026-04-29 Datum för anslags nedtagande 2026-05-21

Förvaringsplats för protokoll Kommunkansliet

Underskrift
Karl Ero

	Ärende	Diarienummer
§ 33.	Enskilda ärenden	
§ 34.	Insatser utan individuell behovsprövning (IUB) - Budget- och skuldrådgivning	SOC-2026-86
§ 35.	Information om arbetet för budget i balans	SOC-2026-76
§ 36.	Målarbete	SOC-2026-77
§ 36.	Meddelanden	SOC-2026-67

Notering: Ärendet Målarbete stryks från dagordningen och därmed även protokollet.

Nämnd

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
2026-04-23**§ 33****Enskilda ärenden****Ärendet**

Enskilda ärenden protokollförs separat, då ärendena är belagda med sekretess.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 34**Insats utan individuell behovsprövning, med dokumentationskrav, budget- och skuldrådgivning****Socialnämndens beslut**

Socialnämnden beslutar att insatsen Budget och skuldrådgivning, för personer som är 18 år eller äldre, ska erbjudas utan individuell behovsprövning men med krav på dokumentation.

Ärendet**Målgrupp:**

Personer som är 18 år eller äldre som är i behov av budget- och skuldrådgivning.

Syfte:

Att tidigt fånga upp personer som av olika skäl behöver hitta långsiktiga lösningar på ekonomiska svårigheter.

Att vara lätt tillgänglig så att tröskeln för att våga ta kontakt blir låg.

Ekonomiska problem innebär för många en skamkänsla över att inte kunna hantera ekonomin. Därför är det av vikt att denna insats kan erbjudas utan individuell behovsprövning samt utförs av en person som inte samtidigt har en funktion som myndighetsutövare inom socialtjänsten.

Insatsen:

Målet är att hjälpa personer få bättre kontroll över sin ekonomi och undvika överskuldssättning. Tjänsten är öppen för alla kommunens invånare och rådgivarna har tystnadsplikt.

Rådgivningen ska anpassas efter den rådsökandes fysiska, psykiska, intellektuella eller kognitiva förmåga.

Andra viktiga aspekter är att rådgivningen ska erbjudas i tid, innan konsekvenserna blir för allvarliga, den ska vara känd samt erbjuda olika alternativ för kontakt och möten.

Konsumentverket säger i sina rekommendationer, bland annat, att rådgivningen ska vara kvalificerad:

Rådgivningen innefattar frågor av såväl ekonomisk som juridisk och social karaktär och förutsätter att rådgivaren har den utbildning och erfarenhet som krävs.

Rådgivaren behöver ha:

- goda kunskaper om privatekonomi, relevant lagstiftning och aktörer inom området
- god förmåga att bemöta och kommunicera med personer i utsatta situationer

Kommunens budget- och skuldrådgivning är en kostnadsfri tjänst för personer som behöver hjälp med sin ekonomi. Rådgivarna kan bland ge stöd med att

- göra en budget
- prioritera skulder

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 34 forts.

- hitta lösningar för att betala skulder
- i vissa fall hjälpa till med skuldsanering

Förebyggande arbete och insatser kan även innebära att vi informerar elever via skola och vuxenutbildning, bjuder in invånare till en allmän information eller ge information till personer som är nya i Sverige.

Verksamhetssystemet som Konsumentverket tillhandahåller heter Boss+. Det är direkt anpassat för budget- och skuldrådgivning. Bland annat kan man i systemet ha kontroll på eventuell kö, aktiva ärenden och ärenden som ska följas upp. Boss+ skickar även ut sms med påminnelse om bokad tid dagen innan mötet, det går även att anpassa sms om budget- och skuldrådgivaren vill skicka med någon ytterligare påminnelse om till exempel handlingar som ska tas med. Det går även att skanna in dokument, hämta in uppgifter från kronofogden, skicka in ansökan om skuldsanering, hämta uppgifter från Skatteverket från detta system. Systemet innehåller budgetkalkyler för ekonomiska beräkningar samt möjligheten att föra journalanteckningar. Det finns även funktioner för statistikuttag. Majoriteten av Sveriges kommuner använder Boss+ för budget- och skuldrådgivning.

Ekonomiska konsekvenser

Att vi blir mer tillgänglig, arbetar mer förebyggande och gör verksamheten mer synlig kan innebära att efterfrågan ökar och att 20%, i alla fall periodvis, inte räcker till denna verksamhet.

Licenskostnad för verksamhetssystemet BOSS+ är för 2026, 3 800 kr (exklusive moms)/licens och år. Pajala behöver i dagsläget endast 1 licens. I licensen ingår läs- och administrativ roll för verksamhetschefen.

Andra kostnader som vi ser kan tillkomma är tolkkostnader, resekostnader i samband med besök i utbyar och utbildningar.

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att insatsen Budget och skuldrådgivning, för personer som är 18 år eller äldre, ska erbjudas utan individuell behovsprövning men med krav på dokumentation.

Förslag till beslut under sammanträdet

Ordföranden föreslår att Socialnämnden bifaller förslag till beslut.

Beslutsunderlag

-Tjänsteskrivelse

-Powerpoint presentation

Protokoll skickas till

Socialchef

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 35

Information om arbetet för budget i balans

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Ärendet

Bakgrund

Vid beredning 260408 inkom begäran från ordförande och vice ordförande om information från socialchefen/förvaltningen om arbetet för budget i balans.

1. Ärendebeskrivning

Internbudget redovisades 260319 vid den senaste Socialnämnden. Det fanns förslag från förvaltningen för en budget i balans varav ett av förslagen antogs det övriga avsågs.

Socialförvaltningen arbetar ständigt med antingen hitta åtgärder och/eller göra aktiva åtgärder för att minska kostnader. Det är en ständig utmaning då ärendemängden ökar och även mer komplexitet i äldre ärenden vilket ger behov av mer resurser. Viss ökning av LSS insatser. Det kan även nämnas den pågående tillsynen av JO som troligen kommer att visa att socialnämnden behöver satsa än mer på det området för att tillgodose den enskildes rättigheter. Samtidigt utmaning med den nya socialtjänstlagen och bristen på kompetensförsörjning och även avsaknad av stödresurser gör det än svårare. Både för rekrytering, kommunikation, controller även stödresurser som t.ex. verksamhetsutvecklare för att ta fram underlag och också skapa verkstad i beslutade uppdrag (se nedan om livsmedels och matutkörning från hemtjänsten).

Samtidigt som arbetet med ekonomin måste det säkerställas att lagar och förordningar följs i arbetet. Att myndighetssidan tar beslut enligt individens behov och att verkställigheten utför insatser enligt beslut. Därutöver att verksamheter upprätthåller god kvalitet utifrån avvikelshantering (internkontrollplan Lex Sarah, Lex Maria).

2. Genomförda och pågående åtgärder

2.1 Kostnadskontroll

- Begäran till ekonomienheten att ekonom ska ha förstärkt uppföljning av kostnadsutveckling på enhetsnivå (har varit en 1:a träff med alla enhetschefer tillsammans)

Justerandes sign				Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--	--------------------

§ 35 forts.

- Från januari-26 har utskrivningsklara ökat och korttidsboendet har för få platser. På uppdrag av socialchef har verksamhetschefer tillsammans med enhetschef för korttids och biståndshandläggare haft möten minst två ggr/vecka för att hitta andra lösningar. Alla ärenden har genomgåts för att hitta andra lösningar med syfte till hemgång. Kontakt har tagits med flera kommuner för att köpa plats och en kommun Haparanda har bistått med en plats där kostnaden är 5 500/dygn mot utskrivningsklara avgiften som är 12 500 kr/dygn. En annan åtgärd är att de få lediga SÅBO platser (har varit låg omsättning av platser) tilldelas tillfälligt för korttidsboendeplatser för att undvika utskrivningsklara avgiften. Tyvärr för få korttidsplatser utifrån behoven.
- Vid senaste mötet med verksamhetschefer och socialchef beslutades om att återinföra hemteamet i syfte att arbeta än mer effektivt med hemtagningar för att förkorta tiden på korttidsboende.
- Pågår ett projekt på Älvbacka med extra resurs och fram till nu visar det positiva resultat (redovisning av projektet vid Socialnämnden i maj).

2.2 Effektiviseringar

- Minskning av lokaler på hälsocentralen som socialtjänsten har hyrt. Ger under 2026 en kostnadsminskning med 150 000 kr (helår 200 000 kr)
- Förslaget som antogs vid senaste Socialnämnden var att minska med en natttjänst (tre personer) som huvudsakligen har varit för trygghetslarm i Pajala C. Arbetsuppgiften tas över av Nattpatrullen. Förhandlingar både i samverkan gällande organisationen och sedan kommer MBL förhandlingar att göras då det avser individer.
- Ett annat förslag som inte antogs var säga upp Rönngården som nu har framkommit att det finns en möjlighet till tidigare uppsägning än dec-28.
- Startat eget korttidsboende för barn enligt LSS istället för externa placeringar (som är dyrare)
- Ev. uppsägning av en lägenhet (för halvåret besparing 60 000 kr) – krävs nämndbeslut
- Fortsatt utökning av nattpatrullens arbetsområden till att slutligen avse hela kommunen vilket möjliggör kvarboende om det är nattbehovet som undviker SABO beslut (kostnad c:a 1,3 miljoner/plats/år)

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

§ 35 forts.

- Uppdrag från socialchef gällande livsmedelshandling och leverans av matportioner från maj-25 – Istället för att hemtjänsten utför. Se bilaga hur långt arbetet har kommit fram till nu i mars-26 gällande livsmedel.

§ **Bedömning**

Bedömningen är att vidtagna åtgärder inte kan ge budget i balans då behovsbudget skiljer sig med c:a 5 miljoner kronor.

Det fortsatta arbetet att hitta kostnadsänkande åtgärder fortsätter som tidigare. Alla chefer har ständig översyn av optimering av bemanning och arbetsprocesser.

Förutom det som redovisas ovan i kostnadskontroll och effektiviseringar pågår ständigt omfattande arbete att attrahera till att få fast personal istället för bemanningskonsulter. Den allra största utmaningen för socialtjänsten i Pajala kommun. Där vi också kan se behovet av stödresurser flera kommuner som anställer särskilda personer för enbart kompetensförsörjning. Vi ser också avsaknaden av kommunikatör tillika informatör påverkar att nå ut.

Därutöver kommer dom nya lagkraven från 1 juli 2026 om bl.a. att socialtjänsten måste ha en MAR (Medicinsk ansvarig för rehabilitering), stärkt anhörigstöd (mer insatser av socialtjänsten), aktivitetskravet inom ekonomiskt bistånd, höjda krav på svenska s.k. språkravet. Dessa nya uppgifter finns inte medräknad i behovsbudgeten då besluten har kommit i mars-26. Det ska inkomma eller har inkommit generella statsbidrag där det delvist är inräknat bidrag för dessa nya reformer dock inte till full täckning för kostnaderna för socialtjänsten.

Förslag till beslut

Att socialnämnden lägger informationen till handlingarna.

Förslag till beslut under sammanträdet

Eva Esberg (KD) föreslår att Socialnämnden bifaller förslag till beslut.

Notering, FrS och V följande tillägg till förvaltningens redovisning: Förvaltningens idoga fortgående arbete för budget i balans har redovisats. Här noterar vi dock att förvaltningens bedömning är att vidtagna åtgärder inte kommer att räcka för att ge en budget i balans år 2026.

Beslutsunderlag

-Tjänsteskrivelse gällande information om arbetet om budget i balans

Protokoll skickas till
Socialchef

Justerandes sign				Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--	--------------------

Socialnämnden

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
2026-04-23**§ 36****Meddelanden****Socialnämndens beslut**

Socialnämnden har tagit del av meddelanden och lägger dem till handlingarna.

Ärendet

Redovisning av inkomna meddelanden

Dnr. SOC-2026-67, Arbetsmiljöverket

Förslag till beslut under sammanträdet

Eva Esberg (KD) föreslår att socialnämnden tar emot meddelanden och lägger dem till handlingarna.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande